

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., v právní věci

žalobce: **LP Wine s. r. o.**, IČO 28308492
sídlem třída Osvobození 92, 765 02 Otrokovice
zastoupený advokátem JUDr. Vojtěchem Mihalíkem
sídlem Brněnská 154/32, 692 01 Mikulov

proti
žalovanému: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát**
sídlem Květná 15, 603 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 5. 2018, č. j. SZPI/AL740-26/2017

takto:

- I. Rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, ústředního inspektorátu, ze dne 10. 5. 2018, č. j. SZPI/AL740-26/2017, a rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspektorátu v Brně, ze dne 27. 12. 2017, č. j. SZPI/AL740-20/2017, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen zaplatit** žalobci na náhradě nákladů řízení částku 15 342 Kč, a to k rukám jeho advokáta JUDr. Vojtěcha Mihalíka do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 10. 5. 2018, č. j. SZPI/AL740-26/2017, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí ze dne 27. 12. 2017, č. j. SZPI/AL740-20/2017, kterým Státní zemědělská a potravinářská inspekce, inspektorát v Brně (dále též jen „inspektorát“), shledal žalobce vinným ze spáchání přestupku dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), jehož se měl dopustit tím, že v rozporu s čl. 62 odst. 1 písm. d) nařízení Komise (ES) č. 607/2009, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008, pokud jde o chráněná označení původu a zeměpisná označení, tradiční výrazy, označování a obchodní úpravu některých vinařských produktů, uváděl v období od 22. 11. 2012 do 31. 1. 2013 do oběhu formou jednotlivých dodávek víno původem z Rakouska s údajem o názvu moštové odrůdy „Dornfelder“, ačkoliv nebyly splněny požadavky čl. 63 téhož nařízení, a tím porušil podmínky pro uvedení názvu moštové odrůdy vína dle čl. 120 odst. 1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007. Za tento přestupek inspektorát uložil žalobci pokutu ve výši 45 000 Kč.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce včas žalobu. Uvedl, že v předmětné době skutečně uváděl do oběhu víno označené jako „Dornfelder“. Sama Státní zemědělská a potravinářská inspekce však teprve koncem roku 2016 zjistila, že víno původem z Rakouska takto nemůže být označeno, neboť takové označení není pro jakostní, zemská a odrůdová vína povoleno. Až ze sdělení rakouského orgánu ze dne 4. 7. 2017 pak má vyplývat, že rakouské víno s označením „Dornfelder“ nebylo v posledních pěti letech certifikováno. Státní zemědělská a potravinářská inspekce je největší autoritou, znalcem a odborníkem v oblasti jakéhokoli nakládání s vínem. Pokud dané informace neměla ani při své rozsáhlé kontrolní činnosti, nelze očekávat, že by jimi mohly disponovat jakékoliv jiné osoby, a že by bylo spravedlivé po nich požadovat, aby tuto znalost měly.
3. Žalobce přitom nebyl dovozcem vína. Tím byla společnost Select Wine s. r. o., od níž žalobce označení převzal. Po žalobci nelze spravedlivě požadovat, aby v rámci své obchodní činnosti přezkoumával veškeré aspekty týkající se vína (např. změny rakouské legislativy). Z vyjádření rakouského ministerstva zemědělství přitom vyplývá, že před rokem 2010 mohlo být rakouské víno označováno odrůdou „Dornfelder“. Vzhledem k povinnostem kladeným na obchodníky s vínem současně žalobce mohl oprávněně předpokládat, že označování vína již prošlo náležitou kontrolou.
4. Uvedené okolnosti měly být zohledněny zejména v otázce sankce. Tato neměla být žalobci vůbec uložena. V tomto ohledu žalovaný nesprávně aplikoval § 43 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále též „zákon o odpovědnosti za přestupky“). Od okamžiku předmětného zjištění žalobce s vínem označeným „Dornfelder“ neobchoduje, řízení tudíž vedlo k jeho nápravě.
5. Žalobce dále uvedl, že již v rámci správního řízení upozornil na § 30 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle něhož u daného přestupku činí délka promlčecí doby 3 roky. Žalobci je kladeno za vinu, že deliktně jednal v době od 22. 11. 2012 do 31. 1. 2013.

Došlo tak k uplynutí promlčecí doby a odpovědnost za přestupek zanikla. Tuto skutečnost přitom měla inspekce posoudit *ex offio*. Odpovědnost za přestupek by přitom zanikla i za použití § 20 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Odkázal-li žalovaný § 40 odst. 3 zákona o vinohradnictví a vinařství, ve znění účinném do 31. 3. 2017, měl jasně stanovit počátek běhu subjektivní lhůty, což však neučinil.

6. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Pro případ, že by soud ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí nepřistoupil, žalobce navrhl, aby v souladu s § 65 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“), od uložení sankce upustil, eventuálně aby ji dle vlastního uvážení snížil.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Ve vyjádření k žalobě ze dne 1. 10. 2018 žalovaný především odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Samotná otázka spáchání přestupku žalobcem není ve své podstatě sporná. Žalobci byla udělena adekvátní pokuta. Ve vztahu k namítnému promlčení deliktní odpovědnosti žalovaný odkázal na § 112 odst. 1, 2 zákona o odpovědnosti za přestupky. K jednání zakládajícímu odpovědnost došlo v daném případě v období od 22. 11. 2012 do 31. 1. 2013. Dle § 40 odst. 3 zákona o vinohradnictví a vinařství, ve znění účinném do 31. 3. 2017 (tj. ve znění účinném v době spáchání přestupku), odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán. Inspektorát zahájil řízení doručením oznámení o zahájení správního řízení dne 10. 11. 2017, což je ve lhůtě do 5 let ode dne, kdy byl správní delikt spáchán, i ve lhůtě 2 let od doby, kdy se správní orgán o spáchání přestupku dozvěděl. Odpovědnost žalobce za projednávaný přestupek tudíž nezanikla. Pokud jde o problematiku určení subjektivní lhůty, nejdříve se mohl správní orgán o přestupku dozvědět v době prvního kontrolního vstupu u žalobce, kdy bylo řešeno uvádění vína označeného na KEG sudech jako „Dornfelder“ do oběhu, tj. ke dni 21. 6. 2016. Správní řízení bylo zahájeno dne 10. 11. 2017, dvouletá subjektivní lhůta tedy byla zachována. Na základě uvedeného žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Replika žalobce

8. V replice k vyjádření žalovaného ze dne 4. 5. 2020 žalobce poukázal na nález sp. zn. Pl. ÚS 15/19, jímž Ústavní soud zrušil první větu § 112 odst. 2 věty první zákona o odpovědnosti za přestupky. Dále po rekapitulaci časových souvislostí konstatoval, že mezi údajným spácháním správního deliktu a zahájením řízení uplynuly 4 roky a 9 měsíců, rozhodnutí inspektorátu bylo vydáno po 4 letech a 10 měsících a rozhodnutí žalovaného dokonce až po 5 letech a 3 měsících. V mezidobí (k 1. 7. 2017) přitom došlo ke změně právní úpravy a správní orgány tak měly hodnotit, zda nová právní úprava není pro žalobce příznivější. Dospěly však k závěru, že pro žalobce je příznivější dosavadní právní úprava. V návaznosti na zrušovací nález Ústavního soudu je zřejmé, že v otázce zániku odpovědnosti je pro žalobce příznivější nová právní úprava, která mj. stanoví jednoznačně maximální doby, do kdy musí být věc pravomocně ukončena. Otázka příznivosti právní úpravy pro pachatele musí být hodnocena komplexně, nikoli jen v otázce trestu. Pokud lze některou z konkurujících si právních úprav vyložit tak, že odpovědnost za deliktní jednání již v

důsledku plynutí času zanikla, pak tato nutně musí být vyložena jako právní úprava pro pachatele příznivější.

9. Žalovaný se k replice nevyjádřil.

V. Posouzení věci soudem

10. Soud, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí inspektorátu včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba je důvodná**.
11. Soud se v první řadě zabýval námitkou promlčení. Ustanovení § 40 odst. 3 zákona o vinohradnictví a vinařství ve znění účinném od 1. 7. 2006 do 30. 6. 2017 (tedy v době spáchání přestupku) normovalo, že *odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán*. S účinností od 1. 7. 2017 byla tato úprava promlčení v zákoně o vinohradnictví a vinařství zrušena s tím, že se uplatní obecná úprava promlčení obsažená v § 30 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle nějž promlčecí doba činí a) 1 rok, nebo b) 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč. Podle § 31 odst. 1 věta první téhož zákona počíná promlčecí doba běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku; dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán. Podle § 32 odst. 3 téhož zákona byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 3 roky od jeho spáchání; jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání.
12. Podle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější. Žalovaný v této souvislosti poukazoval na § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle něhož *ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona*. Žalovaný z uvedeného dovodil, že na daný případ je třeba aplikovat úpravu promlčení obsaženou v § 40 odst. 3 zákona o vinohradnictví a vinařství ve znění účinném do 30. 6. 2017.
13. Citované ustanovení § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky však bylo jako protiústavní zrušeno nálezy Ústavního soudu ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19 (č. 54/2020 Sb.), a ze dne 16. 6. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/20 (č. 325/2020 Sb.). Ústavní soud v těchto nálezech konstatoval, že rozhodujícím kritériem pro posouzení otázky, zda použití pozdějšího zákona by bylo pro pachatele příznivější, je celkový výsledek z hlediska trestnosti, jehož by bylo při aplikaci toho či onoho zákona dosaženo, s přihlédnutím ke všem právně rozhodným okolnostem konkrétního případu. Použití nového právního předpisu je tedy pro pachatele příznivější tehdy, jestliže jeho ustanovení posuzována jako celek skýtají příznivější výsledek než právo dřívější. Jestliže by odpovědnost za přestupek podle nové právní úpravy zanikla ještě před vydáním správního rozhodnutí, protože by

byl přestupek za užití nové právní úpravy již promlčen, pak je nová právní úprava upravená v zákoně o odpovědnosti za přestupky posuzovaná jako celek nesporně pro pachatele příznivější než předchozí právní úprava, podle níž by k promlčení nedošlo.

14. S ohledem na nálezy Ústavního soudu je třeba danou věc posoudit dle obecného pravidla uvedeného v čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod a konkretizovaného v § 112 odst. 1 věta druhá zákona o odpovědnosti za přestupky. Přestupek kladený žalobci za vinu byl spáchán v období od 22. 11. 2012 do 31. 1. 2013; promlčecí doba tak začala běžet dne 1. 2. 2013. Dne 21. 6. 2016 provedl inspektorát u žalobce první kontrolní úkon zaměřený na to, zda žalobce nakupuje víno odrůdy Dornfelder původem z Rakouska. Dne 8. 11. 2017 inspektorát vydal příkaz, který byl žalobci doručen dne 10. 11. 2017. Tímto dnem bylo zahájeno předmětné správní řízení, neboť proti příkazu žalobce úspěšně uplatnil odpor. Dne 27. 12. 2017 inspektorát ve věci vydal rozhodnutí č. j. SZPI/AL740-20/2017. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, na jehož základě žalovaný vydal dne 10. 5. 2018 nyní žalobou napadené rozhodnutí, které téhož dne nabylo právní moci.
15. Při aplikaci právní úpravy účinné v době spáchání přestupku (tedy shora citovaného § 40 odst. 3 zákona o vinohradnictví a vinařství ve znění účinném do 30. 6. 2017) by bylo nutno dospět k závěru, že správní orgány dodržely subjektivní (a to i kdyby byl za okamžik, kdy se správní orgány dozvěděly o spáchání přestupku, považován jejich první kontrolní úkon učiněný v dané věci vůči žalobci) i objektivní lhůtu pro zahájení řízení, a přestupek by tak promlčen nebyl. Pokud však na věc aplikujeme úpravu zákona o odpovědnosti za přestupky, je s přihlédnutím k horní hranici sazby pokuty zřejmé, že běh tříleté promlčecí lhůty skončil dnem 31. 1. 2016. Jelikož nedošlo ke stavení či přerušení promlčecí doby ve smyslu § 32 zákona o odpovědnosti za přestupky, je nutno uzavřít, že promlčecí doba v uvedený den marně uplynula již před zahájením řízení. Ostatně marně, tedy ještě před vydáním rozhodnutí žalovaného, by teoreticky uplynula i maximální pětiletá promlčecí lhůta. Použití zákona o odpovědnosti za přestupky je tak pro žalobce nesporně výhodnější. Protože rozhodnutí o přestupku nabylo právní moci až dne 10. 5. 2018, stalo se tak po uplynutí promlčecí doby, a toto rozhodnutí je proto nezákonné.
16. Uvedený závěr má za následek zrušení jak rozhodnutí žalovaného, tak rozhodnutí inspektorátu pro nezákonnost. S ohledem na promlčení předmětného přestupku postrádá významu zabývat se dalšími žalobními námitkami uplatněnými žalobcem.

VI. Závěr a náklady řízení

17. Z výše uvedených důvodů soud dle § 78 odst. 1, 3 s. ř. s. zrušil rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí inspektorátu. Vzhledem k § 78 odst. 4 s. ř. s. pak věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
18. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
19. Žalobce dosáhl v řízení plného úspěchu, má proto právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Odměna žalobcova advokáta a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle § 35 odst. 2 s. ř. s. a vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). V daném případě se jednalo o tři úkony

právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, vyjádření ze dne 4. 5. 2020) a tři režijní paušály ve výši 3 x 3 100 Kč a 3 x 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), § 13 odst. 1, odst. 4 advokátního tarifu], tedy celkem 10 200 Kč. Protože žalobcův advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 2 142 Kč, odpovídající dani, kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Žalobci dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek za návrh ve věci samé ve výši 3 000 Kč. Celkem tedy byla žalobci vůči žalovanému přiznána náhrada nákladů ve výši 15 342 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 21. prosince 2020

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu